

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimars 13 de Mars de 1900

Núm. 3514

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Illografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornen los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Pla. 1
En provincias trimestre	3'60
Extranjer y Ultramar	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Fonament psicològich

de las llenguas regionals

Com si ho dignessim poch més que de pas aquest, afirmant, empró, ab tota intenció, assentavam en nostre article, publicat fa alguns dias ab lo títol de «Brama d'ases», que las llenguas,—y ádach los dialectes—correspondents á las varias regions ó encontradas tenían son fonament racional en lligítims ó veritables principis psicològichs. Dit aixó en termes més clars, equival á propugnar que la varietat regional de las llenguas, ó idiomas, té plantadas las sevas arrels en los íntims constitutius del esperit humá, ó tal volta, mellor dit, en la manera de funcionar, ó obrar, adequada á la nostra ànima. D' aixó á establir la següent proposició: lo regionalisme té son fonament en la vida de l' ànima, no hi vá, segons jutjém, molt gran distancia. Trobém un poch extrany que 'ls defensors y propagadors del regionalisme no l' hagin enfilat de consemblant faysó son rahonament en pro de las sevas teorías, ab més frecuencia é insistencia. Segons nostre jutjé, aytal procediment fora 'l indicat y filosòfich per conseguir, científicament com se suposa, l' objectiu que acabém d' esmentar.

La derrera proposició—era més alt son fi—la Pastoral del Dr. Morgadés no la plantifica. La primera, empró, com l' altre dia apuntavam, si be no la deix assentada en forma lògica ó dialèctica; en quant sa significació, hi ressur, hi surgeix y hi ressalta prou punts y passatjes més bells del document episcopal, que, tantas voltes, ha fet bramar, segons, ab frase vulgar y gráfics, escrivíam, á certs membres de nostras Cortes, empenyats en donar celebritat als conceptes tan sabiament expressats pel Excm. Pastor de la diócesis barcelonina.

L' idea que 'ns ocupa l' estimém tan lluminosa y fecunda, que la creyém digna de donar materia fins per escriure un volúm, ahont no s' dedignassen de contribuir á durhi la llum de sas observacions y rahonaments la Lingüística, la Psicologia y ádach la sagrada Teología. Com se comprendrá, nostra tasca ha d' ésser pus modesta y leve. Hem d' acontentarnos ab deixar assentats y consignar lleugers fonamentals punts de vista.

La distinció, diferencias, perfecció y superioritat dels idiomas—y lo mateix devém aplicarho als dialectes—estrehen no precisament en llurs elements materials, aixó es á saber, en aquella part que cau directament devall del estudi gramatical, ja en lo tractat de

la prossodia, ja en lo més fonamental de l' analogia. Dependexen aytals conceptes del contingut psicològich, ó lògich, de las ideas ó concepcions que 'ls mots de quiscuna llengua expressan; de manera que segons sian més ó menys diferents, perfectes y superiors aquestas ideas, concepcions ó conceptes, més entre sí se diversificarán, pujarán en punt á perfecció, y s' acostarán á estrényela ó fregar en grau suíam da superioritat, las varias llenguas, ó dialectes.

En segon lloch, l' autor de la llengua primitiva, nostre pare Adam, qui, en estat encar d' ignocencia, y de suma sabiesa, posá, per sí mateix, com assegura lo llibre sagrat, noms á las cosas, tal volta inspirat per Deu directament—segons inspiració extraordinaria, ó be segons una d' aquellas frequents comunicacions que ab ja Divinitat es de creure que sostindria y fomentaria,—podém jutjar, sens incorre en temeritat de juhí, que, com en las sevas inteleccions, ó ideas, ó be conceptes de las cosas, en major ó menor grau, s' apropinquarian á ésser alló que deyan los escolástichs: «adæquatio intellectus et rei», es á dir l' *aprehensió* per part de la ment de l' entitat, ó realitat, de la cosa ó objecte entés y concebut, jutjar podém—torném á dir—que laboraria un idioma, que, en quant era donat y possible á sos elements sensibles y materials, era, també, expressió directa y adequada, per part de la paraula, de la cosa que ab aquella significar se volia.

Aprés la perturbació moral y intelectual esdevinguda en lo mon, ó regió, de l' inteligencia, com á secuela y cástich del pecat original—y d' aquest darrer fet fins es pecat prescindir may sempre y quan vol reflexionarse sobre l' evolució de l' historia humana,—las cosas ocorren, en lo punt ó materia que avuy considerém, de ben diferent faysó ó manera. A la torre de Babel refereix la tradició catòlica l' origen de la diversitat de llenguas ó idiomas. Y no fora, creyém, gens extravagant afirmar, y no seríam certament los primers en llensar l' especie, que més be que per malas inteligencias, per rahó de paraulas y mots, lo que esdevingué allí, fos afecte de malas inteligencias, y confusions d' ideas. Tot aixó, lector pacient, es clar que ho venem, parlant de *teuladas en avall*, com usualment sol dirse.

Sia com vulga, la nafra inferida en la part intelectual dels descendents d' Adam, per la culpa d' haver menjat la fruya vedada lo progenitor y cap del humanal llinatge, está ben caracterizada per qualques notes que cap esperit dotat de bon seny pot ignorar y deixar de ferhi esment, per rahó d' observar y sentir en sa propia personalitat sos malignants efectes. Una de ellas, y de las més principals entre las notes de que fem remembrans, indubitablement es lo subjecció de la rahó del home al imperi d' unes com lleys, molt

sovint prou tiranisadoras. En virtut y forsa d' ellas, succeheix que las facultats superiors de nostre esperit, en llur exercici, dependexen del funcionament ó exercici de los inferiors fins al punt que sovint, y podém dir ordinariament, las potencias inferiors, com si volguessin dominar, pertorban é impedeixen l' obrar lliure de las potencias superiors de l' ànima, y no 'ls consenten, porque invadeixen, y sembla com si volguessin conquerir llur jurisdicció privativa, ahont aquestas facultats superiors están destinadas a regnar, no 'ls permeten y consenten, dihé n, que operan ab aquesta espontaneitat é independéncia que sa naturalesa apar que demanaria. Santa Teresa de Jesús, en quals llibres no solzament s' hi pot apendre Mística sine també Psicologia y alta Psicologia, revelats com li foren pel Autor de todas las ciencias, en aquells fervorosos deliquis en que abdós esperits tan suauement se posaren en directa comunicació, fa observar que sobre tot la fantasia—destinada primitivament per Deu á ésser auxiliadora de las operacions propias de la vida de la ment superior,—desde que deixá 'l pecat d' Adam sentir á tot hom los efectes del fort fonamental, treballa constantment, y massa sovint ab victoriosa audacia, y muyto pot exaltarse y erigirse en senyora de la casa ó castell, del qual altre clássich castellá l' anomena, y ab tota veritat, estadanta *folia*.

Pot, ab tot lo apuntat tant per alt, comensar á compendres que las facultats, ó potencias, animicas, ara com ara, están molt sotmesas á las condicions d' elements de naturalesa certament ben inferior respecte de la naturalesa propia de las que entre aytals facultats ó potencias tenen la categoria de superiors. Consemblants elements son los qui forman, rodejantlas de prop, é influbinthi, es á dir, posant condicions al lliure exercici de llur vida, lo medi adequat y ordinari ahont las facultats inferiors funcionan.

Aquets elements, segons los dictats del «positivisme» contemporani, son l' única y sola realitat concreta que l' observació empírica, que es l' exclusiu criteri positiu de veritat, pot donar per certa filosòficament. Aytal realitat, pot alsarse á la categoria d' espiritual, no transmuda sa naturalesa; l' evolució que experimenta, en virtut de las lleys del transformisme, ó del determinisme, en res ni per res la modifca essencialment. La presenta solament y l' ofereix sols una nova forma fonamental. Lo fons idéntich persevera. Y la forma, aquest *fenómen*, ab apariéncia ó caràcter espiritual, es conseqüent per lo dit que s' revela ab varietat y divers segons sian també diverses en las varias regions, ahont existeixan, los elements que fa poch esmentavam.

Per l' espiritualisme veritablement ortodox, aquesta que per los positivistes es no més que una espiritualisació purament aparent ó fenomenal, consisteix en l' intelecció, de naturalesa completament diferenta y superior á la mera existencia objecriva d' aquella realitat concreta, que 'ls positivistes consideran com únicament existent, al menos al esguart de l' humana Filosofia, ó ciencia positiva. L' intelecció argüeix y suposa una substancia, un esperit inteligent. Aquesta obra mogut y regit per Deu, en conformitat á lleys trascendents y racionals, *a priori* impressas, y casi *innates* en la ment, que aquesta al funcionar y exercirse, excitada pels fenómens del mon experimental ó empírich, no pot deixar de realisar en l' esfera intelectual, acomodant categòricament á las mateixas sos actes per la forsa casi d' una necessitat.

No pot, empró, tampoch l' inteligencia absoluta-

ment emanciparse d'obeir el influix de les lleys del món emprich. Y segons aquestes deu concebre als objectes sotmesos a la seva observació, tal com se li ofereixen y 's revelan enfront de son ull, per espiritual, delicat, perfeccionat y sublimat que se 'l vulgui suposar. Y aquí precisament topa y 's encontra ab los elements regionals, que tendeixen també y tiren en competència ab las lleys superiors de que parlevam, dotades de naturalesa racional y que s'inspiren y funden immediatament en principis absoluts, a sotmetre-la y subjectarla a llur domini ó imperi.

Los objectes, que dihém, presents y sotmesos a l'observació—ja interna, ja externa—no 's revelan y ofereixen a ningú en aquest món—segons al menos nos sembla podém afirmar sens por d'erro ó prejubi—en l'integritat de llur substancia, y realitat completa y absoluta, sine ab relativitat fenomenal, no com noumens, sino com fenòmens, segons terminologia kantiana. S'ofereixen devant de l'intel·ligència del esperit ab varietat d'aspectes y apariencias. Se presentan dintre de l'esfera hont exerceix ell la seva virtut aprehensiva, ab multiplicitat de formas, modificadas á influhidas en los homes de las diverses regions per las circunstancias del lloch y temps á que 'l comú de las personas no poden deixar d'ajures áduch en alló que més intimament sollicita la seva atenció á forsa de reflexió solitaria.

L'esperit humà, que no 's contenta ab la varietat, sinó que á l'unitat aspira, y atényerla desitja en quan li sia dat y hagut en aquesta baixa terra, concebeix aixís las cosas, procurant reduhirlas á classes ó categorías. Y per forsa y necessitat, sixis, aquestes categorías, que son la síntesis y expressió de las intuicions de las apariencias ó aspectes fenomenals de las cosas; que son d'aytals fenòmens no més que generalisació simplement lléfica, ó bé que, despertadas y excitadas per ells, adquireixen y provan naturalesa metafísica—ment superior á dita fenòmens, al formularse, per que 'ls homes entre sí s'entenguin, quan no parlan, baix un vocable ó nom, lo nem no farà surgir pas en la pensa de tots los qui se 'l posen als llavis lo mateix concepte. Lo concepte de que parlem no tindrà pas sempre, psicológicament parlant, la mateixa composició elemental. Per aixó es que, essent aytals conceptes diversos en quant á sa formació psicológica, gramaticalment, aixó es á saber en lo llur expressió externa en las diverses encontradas ahont le ment hama-

dat a'xis origen á las varias llengüas, y dialectes també, y conservan aqueixas llengüas y dialectes sa fesomia tradicional en quant á sos elements més fonamentals. Y aquesta diversitat de part dels conceptes de que parlem, com que es propia de la llur naturalesa, subsisteix áduch en los cassos en que 'l concepte vé expressat en més d'una llengüa per la mateixa paraula.

Prou n'hi há per avuy de reflexions psicológicas; tal volta semblarán á algú un poquet massa abstractes. Ab tot, per poch que ab ellas s'estiga familiarisat, fácil es treuren las prácticas consecuencias que, ajudant Deu, pensém assentar altre dia. Nostres lectors, las coneixen ja ab tot lo que deysam avuy al principi.

JOSEPH MASFERRER Y ARQUIMBAU, PBRB.
(De La Veu del Montserrat).

Viatjes per Andalusia

GRANADA Y 'LS SEUS MONUMENTS

I.

No tan facilment com ho escriu la ploma se fan los viatjes per aquesta hermosa regió.

Hi há primer que posar á prova la ressiencia física del viatjant, unas vegadas encaixonat en un wagó d'uns trens que corren á pas de formiga y altres sa vant grans distancias en diligencias ó cotxes, que per lo general portan uns animals que no mes esperan tanda per un dia de oros.

De Almeria á Granada se disfruta de las delicias d'abdos medis de locomoció. Anant en lo tren lo payssatje no ofereix novetat, es lo mateix que de Guadix á Almeria ja que no 's fa res més que desfer lo camí.

En cambi al transbordar á Guadix y agafar lo cotxe, quina carretera va paralela á la Serra Nevada fins al punt dit *Los dientes de la vieja*, en que s'ha de traspasar, á cada instant lo payssatje canvia; tan aviat es una fertil *vega* regada per la neu que derriteix los raigs del Sol, com son unas fermas monanyas las que 't tapan tota vista y que tenen la particularitat de que prenen un nom xocant com si fossin enclavadas dins d'un poble: si se las coneix per

Callejones de Purullena, quin nom crech que 'l prenen perque á un kilómetro d'ellas s'hi aixeca aquest poblet.

Pero lo que crida l'atenció en aquest viatge mes que 'ls variats panoramas y á fe que per la situació topográfica d'un aplech de montanyas en quin fondo s'hi aixeca magostuosa la Serra Nevada, talment semblan un *Passobre*, son unas casas, n'hi ha que fins tenen finestras, que están construidas dins de las montanyas, senyalant que son habitadas perque las portas d'entrada, tenen una senefa emblanquinada. Los naturals del país ne diuhén *Cuevas*; pero á mi 'm sembla que una cova que fins te forn para coure 'l pa y es habitada per personas, millor li escau lo nom de *casa*.

Tot devallant lo cotxe per la carretera, quan la vista no pot tenir millor ocupació, se la dirigeix vers la montanya que es la nostra favorita, la Serra Nevada, la dels recorts històrics, y 's contempla *El Pico de Muley-Hazem*, dit també *El suspiro del moro* per atribuhirse que 'l darrer Califa de Granada, venut per l'exercit dels Reys Catòlics y entregadas las claus de la ciutat, al ser en aquell punt dirigí la mirada y se 'n despedí ab llágrimas als ulls.

Se mira també ab curiositat *La silla del moro* perquè hi relliscá 'l cavall que mentava *Muley-Hazem*, y se 'n despedím, per envollallar la nit lo payssatje fins la mateixa blancor de la neu, en *Los dientes de la vieja*, que son varis bossins de la Serra acabats en punta.

La fosca de la nit convida á la imaginació á que reproduheixi en sa mes gaya forma las originalitats de la naturalesa, y á la pensa, á que, evoqui lo poch que sab de la historia, pera que en arribant á Granada, sentim verdadera damera pera anar á contemplar lo testimoni de la eraldesa dels Reys moros.

Es plena nit quan s'entra á la ciutat: los carrers, per los que passa 'l cotxe restan en un silenci de mort y á la llum d'alguns fanals de gas y de varis lámparas e eléctricas ovirem que en moltes casas las hi falta la tradicional retxa á la planta baixa y en camvi nos sorprenent veure en los primers pisos unas finestras enretzadas com si fossin las de una presó, á la vista de las quals, no podém menos que recordar á la historia y á la novela que 'ns diuhén que han sigat presons d'amor.

Al dia, ab un cel com no més se veu aquí: sense que 'l mes insignificant y débil nuvol s'atreveixi á empanyar la seva puresa, y ab un esplendorós Sol que no sembla sino que tingui feta una aposta ab la ditxosa Serra Nevada, que s'aixeca darrera la ciutat, per veure qui serà més constant y qui guanyará en lo transcurs dels anys y de las estacions, empenyat lo Sol en rejuenir-la y ella en estar sempre envellida.

En Granada s'hi veu, ó millor dit s'hi destacan, tres notas que no sé si trobaré en cap mes ciutat andalusa: la població nova d'amples carrers y casas á la moderna; la velia ab sas casas d'un sol pis, carrers estrets y fent estranyas girigonsas; y 'l barri de gi'anos, quinas casas es'án encovadas á la montanya y com las que ja havém citat, se destingeixen per las faixas emblanquinadas.

Además, fora de la marina, disfruta dels millors payssatjes y l'ànima 's recrea per arreu ahont dirigim la mirada.

«La Alhambra», la «Cartuja», la «Mezquita», lo «Generalife» y la «Catedral», son sas més ricas joyas y de veritat que se 'n pot ufanarse.

Prou descrita y prou alabats son cada un d'aquets monuments y en particular «La Alhambra», ab son pati dels lleons, sala de justicia, sala d'Abencerrajes, sala de banys, tocador y mirador de la Reina, etc. etc., pera que jo pobre de mil m'atreveixi á pintarlos.

Reconcentrat tot lo meu jo en sentiment, la vista d'aquella riquesa d'art decoratiu, no més me permet exclamar: sublim.

Y es que nos'altres, profans en art, una manifestació tan gran y esplendorosa com s'admira en la «Alhambra» á la «Mezquita» á la «Torre de las Infantas» y á la de la «Cautiva», ens desperta uns sentiments estètics que no creyam possehir ab tan refinat gust, que fins nos fan endevinar los trossos que han sigut restaurats, quina diferencia no aprecia la vista, lo qual vol dir que deixantme portar per ells desbarraria d'una manera lastimosa.

Hi ha que veurera «La Alhambra» pera formar-sen una idea de com se treballava en aquells *atrasats* temps.

No es menos digne de visitarse la «Cartuja» y especialment la «Sacristia» de la mateixa, ahont la riquesa y la bellesa no 's deixan may de la mé, lo

mateix en l'altar que en unas escaixeras colocadas á las parets dels costats: la plata, or, marbre y caoba, treballadas per mans inteligents y combinadas ab totas las exigencias de la estètica, ofereixen un harmónich conjunt de riquesa y bellesa, que al retirarte d'allí sembla que verdaderament 'l hi deixes a go.

No es d'extranyar ja que fins lo mateix insensible marbre, per no tenir que avergonyirse de las maravillas en que la ma y la concepció del home transforma totas las materias, degut á un fenòmeno que no li sé explicació possible, en una combinació de colors que naixen de las sevas venas, en lo plafó del altar, mirat á certa distancia, destacantshi tan clara com si fos cinzelat pel «buril» d'afamat esculptor; ab la particularitat que en lo mateix plafó s'hi distingeix clarament un cap de gos y un cap de porch singlè.

Y en un altre plafó s'hi veu la figura d'una dona ab similar trajo dels que portan en aquesta regió. Poser algú duptará de la sinceritat ab que están escritas aquestas manifestacions: més si fos aixís, ja poden tenir la seguritat de que realment en aquell treball no hi ha pres altre part la ma del home, que la de polimentar la pedra.

Me crech tenir jo molt bona vista pera que, encare que profa en art, prenguéss per una realitat lo que no més es ilusió de la vista.

FRANCESC COLOM Y ESCODA.

Fora de casa 8 Mars de 1900.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 10 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	759	72		3.9	Ras	
3 t.	758	64				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 26	5	12	O.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 17		14	O.		0.3

Hem rebut sagells de la «Unió Catalana» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redaccó.

En la reunió tinguda ahir al matí en la sala de sessions de la Alcaldía pera ultimar l'importan projecte de portada d'ayguas á n'aquesta comarca, hi assistiren las representacions dels pobles següents:

Reus, Riudoms, Montbrí, Vinyols, Cambrils, Vilaseca, La Canonja, Raurell, Maspujols, Puigpelat, Vallmoll, Poble de Mafumet, Montroig y Morell.

Després de traslluhir, los representants dels esmentats pobles, las impresions que portavan dels seus punts respectius, sobre l'assumpto que allí 'ls reunia, s'acordá nombrar una comissió de propaganda que quedá constituída pels senyors D. Pau Font de Rubinat, alcalde de Reus, D. Joseph M.ª Borrás, D. Joaquím Navás y D. Miquel Alimbau, regidors del Ajuntament d'aquesta ciutat; als quals, pera fer més extensa la comissió, se hi agregaren los representants per Riudoms, Joan Salvadó Badía; per Cambrils, Joaquím Borrás y de March; per Vilaseca, Joan Vidal Veciana; per Vallmoll, Joseph M.ª Boronat y Messaquer y per Raurell, senyor Marqués de Vallgornera.

Durant tot lo dia del diumenge lo temps se mantingué plujós, enviantnos de tant en tant molt petites gotas que totjust serviren per convertir la festa dominical en un jorn pesat y deslluhit.

En cambi ahir aparegué 'l cel net de nuvolots y 'l sol llensá sobre la terra, ab la forsa propia del temps, sos raigs lluminosos convertint lo dia en un dels millors de la estació.

En la acostumada votació que la «Congregació de la Puríssima Sanch» celebrá ans d'ahir, s'acordá per 45 vots contra 23 que aquest any se celebri la professó del Sant Entero.

S'ha publicat ja 'l número primer de «La Il·lustració Llevantina», revista dezenal d'art, ciencias, literatura y actualitats, comprenent lo moviment intel·lectual y polítich del món enter y, en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló.

Es aquesta una publicació que vé á omplir un buit que s deixava notar dintre la premsa verament nos-

tra desde la desaparició de la popular «Il·lustració Catalana». «La Il·lustració Llevantina» es una proba irrefutable del nivell intel·lectual y al mateix temps industrial de la nostra terra. No s'ha pot demanar text més escollit ni més pulcritud en la confecció y estem-pació de la mateixa.

No volém enlayrar més la valua de la mentada pu-blicació a fi de que no s'oregui que ho alebém perque es de ossa nostra y per aquest motiu ens contentarém dihent que en lo text hi figuran treballs dels senyors Boixet, Domenech, J. Güell y Mercader, T. Torrents, F. Matheu, N. Oller, Espiau, Papatx, J. Pomar, Ma-riera y Nadal, ademés d' una il·lustració esmeradíssima, figuranthi entre altres, grabats dels senyors A. Mes-tres, T. Sordó, E. Arneu, A. Vallmitjana, Triadó y altres.

Augurém al nou colege vida próspera.

Proguém al senyor Inspector de Rondas Municipals posi un poch de correctiu al municipal que estava de punt en la Plassa de la Constitució en la tarde del diumenge últim, puig de la manera com practicá las amonestacions pera que dos noys no s'estessin a dalt d'un faral, es, per cert, més propi dels païssos atri-cans que del nostre.

Hem rebut uns anuncis dels «Grants Hotels del Trocadero, de París» detallant un programa que ha confeccionat a fi de facilitar la concurrència a la prò-xima Exposició Internacional de París.

Las condicions ab que pot efectuarse la visita a la Exposició poguent permanceixe llarch número de dias a París convenientment hostatjat, son molt ventajosas y econòmicas, per quin motiu creyém que serán mol-tas las personas que aprofitarán lo programa establert per la Societat del «Trocadero».

Tothom que desitji adquirir més detalls sobre 'l particular pot dirigirse a D. Joaquim Sociats, carrer de Sant' Agna, 26, Reus.

En la Assemblies general extraordinari celebrada ans d'ahir en la Cambra de Comers pera la elecció de President de la Junta Directiva vacant per mort de D. Lluís Quer, fou elegit per aclamació pera dit càr-rech D. Anton Pascual y Vallverdú que venia desem-penyant lo de Vicepresident desde la creació de la Cambra y havent resultat vacants successivament aquest y 'l de Vocal President de la Secció Industrial de dita Junta, foren elegits respectivament D. Joan Vilella y Estivil y D. Joseph Montserrat Vergés.

Lo ball de societat que s'celebrá ahir nit en lo «Círculo Republicano Histórico» se vegé bastant ani-mat.

Ahir al matí foren traslladats en cotxes al Manico-mi nou los bojos assilats a la antiga casa de salut del carrer de Sardá.

Tan difícil operació s'executá ab molt tacto y ha-bilitat essent aixó causa de que no occurrís cap inci-dent desagradable.

L'ánim dels alienats al ser conduhits al nou hos-pedatje reflectava en la majoria certa expressió agra-dable, y alguns d'ells fins, treyant lo cap y mans per las finestras dels carrastjes, acompanyavan ab signes la ven de despedida que donavan als vehins d'aquell carrer y altres pròxims per hont passavan.

Heus aquí 'ls noms dels que avuy s'assilan en lo nou manicomi:

Anton Oliva Savall, Reus; Pere Alsina Rullo, Tor-tosa; Miquel Font Perelló, Almostrer; Anton Pons Bar-tomeu, Reus; Francisco Bargalló Llexa, Cabacés; Bo-naventura Bernet Margalef, Capsanes; Vicens Torrell Mús, Tarragona; Anton Mestre Badia, Reus; Pau Gis-pert Seguí, Tarragona; Conrado Roza Gonzalez, Sant Andreu de Polomar; Miquel Banús Mateu, Vilallonga; Anton Mariné y Borrás, Borjas del Camp; Anton Ba-nús Martorell; Manel Llop Bages, Ramon Balsebre Sambró, Joseph Ascencio Pedret, Ramón Prós Cava-llé, Martí Sans Gispert, Joan Gené Reverté, Joseph Palau Figuerola, Joan Serra Solé, Francisco Viñes Compte, Joan Batista Alevart Margalef, Pere Llevat Terroja y Jaume Mestres Roca.

Marina Gila Gispert, de Margalef, Maria Rosa Font Gomez, Selva; Maria Portal Arbós, Falset; Teresa Ssvé Bernet, Reus; Isabel Moratones Bernet, Mas Roig; Maria Miró y Vila, Tarragona; Antonia Mariné Torrell, Vilaeca; Dolores Solers Vives, Vendrell; Ma-ria de la Mercé Pedret March, Garcia; Elvira Sagra-fies Colom, Reus; Agustina Clariana Perelló, Valls; Maria Salvá Gumá, Santa Maria de Foix; Antonia Compte Rovira, Riudoms; Francisca Porqueres Saba-té, Francisca Ferraté Roiget, Rosa Martorell Merto-rell y Josepha Urpi Gispert.

La funció celebrada ans d'ahir en la societat «La Palma» se vegé en extrém concorreguda.

Las obras que constituhan lo programa de la ma-teixa foren las xistosas comedias catalanas «Un ba-rret de riatlans», «Castor y Polux» y la bonica sar-suela catalana «Lo primer dia».

Totes aquestas obretas foren executadas ab molt primor, distingintse tots quants hi prongueren part, especialment la actriu debutant Sra. Neus Canaval que fou molt ben rebuda prodigantli 'l públich repe-tidas probas d'acceptació y simpatía ja que la senyora Canaval demostrá durant la temporada que ha estat essent de nostre poble, s'ha perfeccionat molt en son treball trobantse avuy convertida en una verdadera actriu.

Cridá molt la atenció la bonica decoració de bosch que s'estrená en dita funció, treball molt ben execu-tat per l'espert pintor senyor Tost.

Felicitem a la secció dramática de «La Palma» per lo perfecte conjunt que ofereix y per la afició que de-mostran los que la forman a estudiar de debó.

Lo recaudet en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentas especies puja la cantitat de pessetas 906'05.

Secció oficial

Electra Reusense

Aquesta Companyia en compliment a lo disposat en sos Estatuts, convocá a Junta general ordinaria d'accionistas, la que s'verificará en son domicili social carrer de Sant Celestí número 5 d'aquesta ciutat lo dia 28 del actual y a las onze del matí, sotmetentse a la discussió y aprobació los punts següents:

Primer. Memoria y Balans anyal de comptes.

Segón. Aument del capital social pera destinarlo a la compra d'elements de producció d'energia eléc-trica pera llum y venda de forsa motriu durant lo dia.

En sa consecucencia, los senyor accionistas que desitjin assistir a la referida Junta poden dipositar sas accions ó 'ls resguards que més avall se detallan, en las oficinas de la Societat a Reus ó en casa dels se-nyors Palacios y Garcia, de Saragossa.

Pera poguer tenir dret d'assistir a la Junta, será bastant presentar ab cinch dias d'antelació a la ma-teixa y en los punts designats anteriorment, las accions ó 'ls resguards que acreditin estar dipositadas en lo Banch d'Espanya ó en qualsevulga de ses Sucursals, Banch de Crèdit de Saragossa, Banch de Reus, ó en altres establiments semblants de crèdit.

Reus 11 de Mars de 1900.—Per acort del Consell d'Administració

Lo Director,
ENRICH CISNEROS.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	74'15	Advanas	101'50
Exterior		Norts	62'25
Amortizable		Alicants	78'95
Cubas 1896	87'	Orenses	17'95
Cubas 1890	72'37	Obs. 6 0/0 Fransa	95'
Filipinas	90'75	Id. 6 0/0	52'37
Exterior París	71'47	Id. 3 0/0	
		GIROS	
París	31'50	Londres	33'20

Proximament sortirà «La Il·lustració Llevantina»

Revista dezenal d'arts, ciencias, literatura y actualitats.

Compendrá 'l moment intel·lectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, València, Mallorca y Rosselló.

Estará a l'altura de las millors Il·lustracions estrangeras.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principales droguerías.

Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y Paris.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de coupons.—Compra de monedas d'er y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Co-legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'50	32'60
» 8 dias vista			
» vista		32'95	33'
París 90 dias fetxa			
París vista		30'90	31'30
Marsella vista	16055		
Porpiñá			

VALORS LOCALS

	Ptas.	Ptas.
ACCIONS		700
Gas Reusense.		
Industrial Farinera	650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600	
Manufacturera de Algodón	155	
Companyia Reusense de Tran-vías	25	

Blosí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	74'17	Cubas del 86	86'12
Orenses	18'05	Cubas del 90	72'50
San Juan		Aduanas	101'50
Norts	62'30	Ob. 5 0/0 Almansa	99'50
Fransas		Id. 3 0/0 Fransa	52'37
Filipinas	90'75		

PARIS

Exterior	71'30	Madrid	
		GIROS	
París	31'50	Londres	33'20

Se'reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venda al centat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los païssos.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Leandre.

Sant de demé.—Santa Matilde.

Anuncis particulars

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit esta-bliment, lo vendrá mitjantsant tracte personal. Pera informes al mateix dueny.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RUSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, deguda-ment aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 140 páginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

